

SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM

SZÖVEGES BESZÁMOLÓ
2008

1.1. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum adatai

RÖVIDÍTETT ELNEVEZÉSE: SZNM

ALAPÍTÓ OKIRATÁNAK KELTE, SZÁMA: 2008. ÁPRILIS 17. 9439/2008.

SZÉKHELYE: 2000 SZENTENDRE, SZTARAVODAI ÚT

POSTACÍME: 2001. SZENTENDRE, PF. 63.

ADÓSZÁMA: 15321154-2-13

ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ ALANYISÁGÁNAK TÉNYE: VISSZAIGÉNYLÉSRE JOGOSULT, INGATLAN BÉRBEADÁSÁNÁL AZ ÁLTALÁNOS FELTÉTELEKET (ADÓKÖTELES) VÁLASZTOTTÁK

TB SZÁMA: 599018

KINCSTÁRI ELŐIRÁNYZAT-FELHASZNÁLÁSI KERETSZÁMLA SZÁMA:
10032000-01425176-00000000

KÖZPONTI TELEFONSZÁMA: 36-26/502-500, 36-26/502-501

KÖZPONTI FAXSZÁMA: 36-26/502-502

E-MAIL CÍME: SZNM@SZNM.HU

INTERNET CÍME: WWW.SKANZEN.HU

AZ ALKALMAZOTTAK JOGVISZONYA: MÚZEUM ALKALMAZOTTAI A KJT. HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ ALKALMAZOTTAK, AKIK FELETT A MUNKÁLTATÓI JOGKÖRT A FŐIGAZGATÓ GYAKOROLJA

KÖNYVVEZETÉS MÓDJA: PÉNZFORGALMI SZEMLELETŰ KETTŐS KÖNYVVITEL

PIR TÖRZSSZÁM: 321150

1.2. Az ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változások, a szakmai működés értékelése a jellemző mutatókkal

Főbb munkatervi pontok teljesítése

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum szakmai tevékenységében 2008-ban – a munkatervi tervezés fázisában - a muzeológiai és a kiállítás-üzemeltetési feladatokat helyeztük a középpontba. Kiemelt jelentőségű az intézmény egész működését befolyásolja a Skanzen Örökség Program európai Uniós pályázata. Mindemellett 2008 áprilisától felgyorsultak a Skanzen Örökség Program tervezési és megvalósítási feladatai, amelyek valamennyi felső vezető munkáját meghatározták az egész év folyamán. Szakmai erőforrásainkat koncentrálnunk volt szükséges új tájegységi kiállításunk, az Észak-magyarországi falu muzeológiai és építészeti megvalósítására, a Nyitott

Muzeológiai Műhely, az új bejárati épület, a Vasútállomás, valamint a Skanzen Vasút tervezési, és kivitelezési feladatainak elvégzésére.

A szakmai tervezésben több évre szóló programunk, az ún. tematikus évadok, ezen belül a 2008-ra kiválasztott téma, a „Hetedhét Játékév” a Játék reneszánsza című tematikus év megvalósítása játszott kiemelt szerepet. Kutatásaink középpontjában a tájegység-előkészítéshez kapcsolódó néprajzi és építészeti terepmunka (Észak-Magyarország), a 20. század néprajzi kutatása (OTKA), és az erdélyi terepkutatások (OTKA) álltak.

Gyűjteménygondozás

2008-ban az I-V. Észak-magyarországi falu tájegység, a 20. századi épületegyüttes és az erdélyi épületegyüttes kapcsán kiemelkedő gyűjteménygyarapítás történt, 2008. november 30-ig **4594** db tényleges darabszám, amely az évvégéig várhatóan kb. 4700 db lesz. 2008-ban a nyilvántartásba vett, leltározott műtárgyak száma **4358** db, amely várhatóan az év végéig eléri a 4500 darabot.

Már a mostani számadatok is mutatják, hogy rendkívül intenzíven gyarapodik a múzeum Adattára. Ez a kiemelt feladatként eredményesen megvalósult Adattár rendezési program eredménye.

Az év hátralévő részében a szöveges dokumentációban és a fotóanyagban várható még emelkedés, hiszen munkatársaink az őszi felmérések, néprajzi gyűjtések anyagát részben december hónapban dolgozzák föl és adják át az adattárnak. Ezek adatai számszerűen a következők: Általános néprajzi anyag: **766 tétel** (tény), 780 tétel (várható), épületdokumentációs gyűjtemény **466** (tény), 470 (várható), történeti anyag: **607** (tény), 610 (várható), CD-DVD **19** (tény), 25 (várható), fotónegatív: **897** db (tény), 1000 (várható), dia **1114** (tény), 1200 (várható), digitális műtárgyfotó **8400** (tény), 8600 (várható). A könyvtári állomány gyarapodása: **330 db** (tény).

Az állományvédelem területén elsősorban az éves munkaterv célkitűzései nyomán az állományvédelmi feladatok, ezen belül is különösen az észak-magyarországi falu tájegységbe kerülő és az állandó kiállításokban lévő műtárgyak tisztítása, konzerválása volt a középpontban. A számszerűsített restaurálási adatok: **Tisztítás: 3613 db, konzerválás: 4363 db, restaurálás: 2380 db, összesen: 10356 db műtárgy** állagvédelmi munkája, valamint 10 tárgy rekonstrukcióként történő elkészítése. Ugrásszerű a növekedés a restaurátori tevékenységben ebben az évben.

A műtárgyállomány revíziója a 2008-as muzeológiai feladatok között nem volt a középpontban, aminek eredményeként a tavalyi évhez képest csökkent a revíziós munka: **394 db**

Tudományos kutatások

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2008-ban is folytatta közép és hosszú távú tudományos kutatási programjait. Ezek mellett munkatársaink a munkatervben szereplő egyéni kutatásaikat is végezték.

1. Az Észak-magyarországi falu tájegység néprajzi és építészeti kutatásai, épületkiválasztások, épületfelmérések, bontás. Néprajzi- és tárggyűjtés. Berendezési tervek és hasznosítási koncepció kialakítása. A SÖP projektetem felelőse Kemecsi Lajos.
Tájegységfelelős: Batári Zsuzsanna – Román Árpád

2. A falusi építészet, lakáskultúra és életmód átalakulása a 20. században. OTKA-program. K 62412. Témavezető: Cseri Miklós – Sári Zsolt
Csoportos és egyéni kutatások a kutatási- és munkaterv alapján. Néprajzi alapkutatások, interjúkészítések, épületfelmérések. Levéltári kutatások.
Kutatótáborok néprajz szakos egyetemi hallgatókkal (összesen 20 fő), Sári Zsolt irányításával: Gellénháza, Kávás, Erdőhorváti, Ebes.

3. Az erdélyi épületegyütteshez kapcsolódó néprajzi és építészeti kutatások. Kutatótáborok, épületfelmérések, néprajzi adatrögzítés, gyűjtés. „Erdély néprajzi képe a 19-20. században” OTKA program, melynek témavezetője Bereczki Ibolya.
Témavezető: Dr.Vass Erika – Buzás Miklós
Unitárius templomok: június 28-július 5. 8 fő
Homoródalmás: augusztus 10-19. 10 fő
Hunyad megye: július 5-13. 12 fő
Hétfalu: szeptember 1-7. 15 fő
Szegedi és kolozsvári néprajz szakos, budapesti építész hallgatókkal, saját munkatársaink közreműködésével.

4. Cult-Rural: a kulturális együttműködés elősegítése közösen más európai vidéki közösségekkel című hét országot átfogó kutatási program a Kultúra 2000 finanszírozásában. A program célja dokumentálni az európai vidéki régiók egyéni és általános örökségét, az ipari korszak előtti időtől a jelen kutatásáig, demonstrálni a kapcsolatot a társadalmi és gazdasági fejlődéssel. Közös kiállítás szervezése.
Témavezető: Sári Zsolt
2008-ban elkészítettük a különböző szakmai beszámolókat, kutatási riportokat, valamint az időszakos jelentéseket, beszámolókat. Az idei évben elkészítettük a nemzetközi kiállítás forgatókönyvét, kiválasztottuk a tárgyakat, amelyeket decemberben szállítunk ki a francia helyszínre (Sabres, Ecomuseum of Marquiz). Elkészítettük a kiállítás katalógusának magyar szövegét, valamint angol fordítását. Elkészült a projekt magyar és angol nyelvű brosúrája.

A múzeumban folyó tudományos kutatások eredményeként 2008-ban a publikációk száma 45, az előadások száma 67, a terepen töltött gyűjtőnapok száma 342, várhatóan eléri a 350 napot, a konferencianapok száma 120, várhatóan eléri a 130 napot.

2008-ban 13 fő a tudományos munkatársak létszáma és az általuk igénybe vett kutatónapok száma 480 volt. Kollégáink jogszabályban biztosított kutatónapjaikat igénybe veszik, természetesen a SZNM munkatervében meghatározott muzeológiai feladataikhoz igazítva a tényleges távollétet.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum által szervezett konferenciák:

Nemzetközi workshop (CULT-RURAL), április 2-5.

A szabadtéri muzeológia 40 éve Magyarországon. Zalaegerszeg, szeptember 9-10. A Zala Megyei Múzeumok Igazgatóságával közösen.

20. századi életmódváltozások falun, november 11-12.

Tudományos-muzeológiai feltárás:

A múzeum gyűjteményeit feltáró komplex munka sokrétűen és változatos formákban zajlott. Az egyes gyűjtemények feltárása szorosan kapcsolódott a múzeum tárgykatalógus sorozatának előkészítéséhez. A tudományos kutatások a megvalósult kiállítások mellett a még előkészítés alatt lévőkre is kiterjedtek. Különösen felélénkült az észak-magyarországi falu és az erdélyi épületegyüttes tudományos előkészítése. Az adattári gyűjtemények közül a hagyatékok feldolgozása terén komoly eredmények valósultak meg (Erdélyi Zoltán, Csilléry Klára, Vargha László, Rassy Tibor).

2008-ban is megjelentettük a múzeum évkönyvét, a Ház és Ember című kiadványunkat. A 20. kötet Erdély népi építészetével, a legújabb néprajzi eredmények közlésével foglalkozik. Hazai és határon túli kutatók 15 tanulmányt közölnek 320 oldalon.

NKA pályázati forrásból digitalizáltuk a Ház és Ember 1-20. kötetét, amelyet CD-Romra helyeztünk és kereső programmal láttunk le.

Nyitva tartás:

	január 15 – március 21.	március 22 – október 31.	november 2 – december 14.
Szabadtéri kiállítások	Zárva <i>kivéve március 15-16. 9-16 óra</i>	kedd-vasárnap 9-17 óráig	hétköznapokon zárva szombat-vasárnap 10-15 óra <i>kivéve nov. 8-9. 10-18 óra</i>
Skanzen Galéria	kedd-vasárnap 9-16 óra	kedd-vasárnap 9-17 óráig	kedd-vasárnap 9-16 óráig
Néprajzi Látványtár	kedd-vasárnap 9-16 óra	kedd-vasárnap 9-17 óráig	kedd-vasárnap 9-16 óráig

A múzeum zárva: minden hétfőn, **kivéve:** március 24. Húsvéthétfő, május 5., május 12. Pünkösdhétfő.

Nyitva tartási napok száma 2008.

	Napok száma
Nyitva tartási napok száma	199
Fesztiválok	13
Ingyenes napok	3
Fizetős napok	196
Sétálójegyes napok	1

Kommunikáció

A kommunikációs tevékenységet meghatározta az ún. tematikus év programsorozat elindulása (2008-ban **Hetedhét Játékév** címmel a játék témakörében szerveződtek a programok és kiállítások) és a Skanzen Örökség Program disszeminációs feladatai.

Az év elején külön kommunikációs terv készült a Reneszánsz Év keretében zajló Hetedhét Játékév, a Skanzen Galéria, a Skanzen Amfiteátrum és a fesztiválok tájékoztatási tevékenységére vonatkozóan. Ezekben meghatároztuk az elérendő látogatói célcsoportokat, a lehetséges elérési módokat, eszközöket, a PR terv és a médiavásárlás megfelelően egészíti ki, illetve erősíti egymást.

A múzeum kommunikációjának nagy lendületet adott az arculatváltás és annak használata és folyamatos átültetése a mindennapi eszközökre, illetve a Skanzen Örökség Program elindítása is, melyek jótékonyan hatottak a kommunikációs eszközök és lehetőségeink újragondolására, és még akár év közbeni megújítására is. Így jelent meg 2008. áprilisában az új kiállítás-vezető, ami mind tartalmában mind pedig designjában egy új utat jár be, a Skanzen Hírlap, az új honlap is.

Arculatváltás

Szinte a Skanzen Örökség Program kidolgozásával és tervezésével egyidőben úgy láttuk jónak, hogy itt az ideje a Skanzen arculati megújulásának is. A múzeum régi honlapja és egyéb információhordozókon használat arculati elemei nem mutattak egységes képet, és mára már régimódivá, elavulttá váltak. Így szükségesnek láttuk, hogy a SÖP által elindított megújulási hullámokat meglovagolva új designt vezessünk be, amely lépést tart a korrallal. A zöld és kék szín különböző ember és természetbarát árnyalatainak használata, a letisztult formájú és egységes logó mind elősegíti az üzenetek célba juttatását, kiemeli és nyomatékosítja a Skanzen hangsúlyosságát a magyar kultúrában, erősíti a Skanzen brandet.

Az új arculati elemeket 2008. tavaszától a következő kiadványokon magyar és angol nyelven egyaránt használtuk:

- kiállítás-vezető,
- programtérkép és programajánló,
- belső tájékoztató kiadványok,
- nyomtatott hirdetések,
- online hirdetések,
- televíziós reklámszpotok.

Online megjelenési felületek

www.skanzen.hu

Hosszas előkészítő munka után 2008. október 1-jén nyilvánossá tettük a skanzen új arculati elemeit felhasználó és teljesen új, az eddigitől eltérő struktúrájú hivatalos honlapját, ami a régi címen érhető el. A honlap struktúráját már előre kialakítottuk, de számtalan további változásra – mind informatikai mind grafikai tekintetben - volt szükség a feltöltések során. A honlap elkészítése végül kb. 5 hónapot vett igénybe.

A honlap struktúrája

A weboldal elsődlegesen a látogatókról, a látogatóknak szól, nem pedig rólunk. A látogatók célcsoportjai szerint épül fel az alapkoncepció, miszerint a főmenüpontokból minden kereső eltalál a neki szóló információkhoz. Ez a menüstruktúra alkalmas arra is, hogy a múzeum rengeteg ajánlata, tevékenységi körei között „rendet tegyen”, rendszerezze az információkat. A honlap tartalma egyrészt meg kíván felelni a központi fenntartó szervezet elvárásainak, másrészt nem kíván virtuális

könyvtárként üzemelni, célja mindinkább a kíváncsiság felébresztése, az érdeklődés felkeltése, hogy minél többen látogassanak el személyesen a Skanzenbe. A menüpontokon kívül az egyes főoldalak bokszos elrendezése hírportálokhoz hasonlítható, ami elképzeléseink szerint a weboldal dinamikusságát növeli, tükrözi az élő múzeum

Látogatói (online) hírlevél

Az új arculati elemeket használjuk a látogatói hírlevélben is, melyet havonta egyszer küldünk ki a múzeum holdudvarába tartozó munkatársaknak, közreműködőknek, stakeholder-eknek, illetve látogatói hírlevélre feliratkozóknak. Ez a lista mára elérte a 494 címzettet. Arculatában és tartalmában is új a hírlevél. A levelet havonta egyszer küldjük ki a listánkra, általában hó elején, és az aktuális programok ajánlása mellett hírt adunk arról, hogy éppen mi történik a Skanzen háza táján, mivel foglalatostkodnak a szakembereink, milyen változásokon megy keresztül a múzeum pl. éppen a Skanzen Örökség Program kapcsán.

Kiadványok

Új kiállításvezető

A múzeumi ismeretátadás átalakításának újabb eredményeként megjelent ez év elején az új kiállításvezető magyar, angol és német nyelven, 196 oldal terjedelemmel, képekkel, térkép melléklettel ellátva. A formailag és tartalmilag is megújult kiadvány célja, hogy az átlaglátogató számára fogyasztható terjedelemben és stílusban nyújtson segítséget a kiállítások megismeréséhez. A színes képekkel gazdagon illusztrált oldalakon az objektumok általános ismertetésén túl szövegdobozok kiemelésével irányítjuk a látogató figyelmét

az érdekes részletekre.

Időszaki kiállítások katalógusai

A Skanzen Galéria három kortárs képzőművészeti kiállításához háromnyelvű (magyar, angol, német) katalógusokat jelentettünk meg 500-500 példányban.

Tájékoztató kiadványok

A múzeum tájékoztató-kiadványai idén már az új vizuális arculattal és új tartalmi felépítésben jelentek meg mind külső mind belső terjesztésre. Itt kell megemlíteni, hogy a Skanzen Hírlap megjelenésével átalakulóban van fesztiválos és egyéb kiemelt rendezvényes napok tájékoztató anyaga. A jövőben nem előre elkészített nyomdai anyagokat gyártunk, hanem a térkép mellé egyszerű irodai nyomtatóval és hagyományos sokszorosítással megoldott programismertető leporellókat adunk.

KIADVÁNY	PÉLDÁNYSZÁM	NYELV
Térkép/Programok	30.000	magyar
	5.000	angol
	3.000	német
	500	francia
Programajánló	30.000	magyar
Invitation	10.000	angol
Willkommen	10.000	német
Kiállítás-meghívó (6 féle)		
Rendezvényes szórólap (5 féle)	16.0000	magyar
Múzeumpedagógiai kiadványok (3 féle)	4.000	magyar
Amfiteátrum szórólap	15.000	magyar
Skanzen Hírlap	15.500	magyar

Skanzen Hírlap

A hírlap egy új kommunikációs eszköze a múzeumnak, mely egyben új lehetőségeket biztosít a tájékoztatásban.

Célunk a látogatók informálása a Skanzen eseményeiről egy megújult kommunikációs eszközzel; a Skanzen népszerűsítése minél szélesebb körben, így a lap eljuttatása nem csak a látogatóknak, hanem az érintetteknek (stakeholder); néprajzi tudás, ismeret átadása. Célcsoportjaink: Látogatók, Szentendrei lakosok, Döntéshozók (minisztériumi, önkormányzati szakemberek), Újságírók.

Cult-Rural brassúra

A múzeum Kultúra 2000 és NKA által is finanszírozott nemzetközi projektjének színes, magyar-angol nyelvű tájékoztató füzeté 1000 példányban jelent meg.

Média megjelenések

A 2004. óta tartó együttműködés keretében rendezvényeinket továbbra is kedvezményes csomagban hirdethettük a Magyar Rádióban (Kossuth, Bartók, Petőfi): 7 fesztiválhoz kapcsolódóan összesen 84 db 15 és 25 mp-es szpot hangzott el. A Magyar Televízió 1-es és 2-es csatornáján 30 mp-es hirdetésünk a 7 rendezvény előtt, összesen 70 alkalommal került sugárzásra.

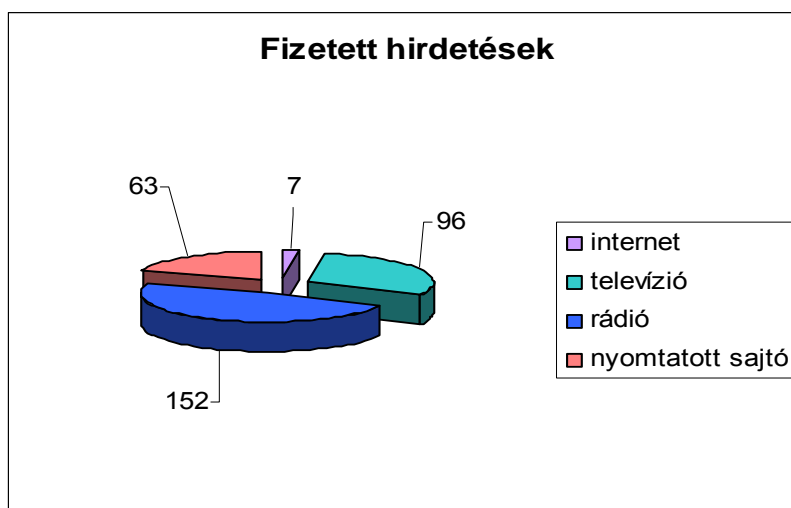
A Praktika magazinban a rendezvényeket népszerűsítettük, havi egy féloldalas hirdetéssel májustól októberig (6 alkalom), illetve rendszeres megjelenéssel a programajánló anyagban. Programajánló ingyenes hirdetés jelent meg havonta fél oldalon a Keresztszemes Magazinban, és két alkalommal Fürge Ujjak Magazinban is. Az állandó partnerek mellett a Pünkösdi játékok médiatámogatója volt az *egyszervolt.hu* internetes oldal is.

Reklám

A fizetett hirdetések 2008-ban elsősorban a *Hetedhét Játékév* eseményeire irányultak, az új múzeumi programok és szolgáltatások bevezetésére, és az egyéni látogatók elérésére. Nagyobb példányszámú kiadvány volt a Pesti Est Gyerek Sziget kiadvány, a Szentendrei Nyár műsorfüzet. A rendezvények közül kiemelkedik a Falusi Olimpia (Heti Válasz, est.hu), Szüreti Sokadalom és Márton nap hirdetési költsége.

A nyomtatott kiadványokban való megjelenések mellett saját kiadványainkat nagy számban helyeztük el a szentendrei és budapesti Tourinform irodákban, valamint a Dunakanyar vendéglátó helyein. Külön figyelmet fordítottunk a viszonylag kis költségigényű, de nagy elérést kínáló internetes megjelenésekre.

Idén összesen 22.359.261,-Ft értékben hirdettünk. Ebből több megbízás barterszerződés keretében látott napvilágot. A valódi költés 7.359.261,-Ft.

Otthonosság

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum mintegy 60 hektáros kiállítási területe egyszerre helyszíne a műtárgy épületekben elhelyezett műtárgyak megőrzésének és a kiállítás megtekintésének, a látogatásnak. A termem múzeumoktól eltérően a Skanzenben a kiállítás a szabadtéri műfaj, valamint a kiállítói és látogatói tér igen csekély leválasztása okán sokkal inkább ki van téve az időjárás kedvezőtlen hatásainak és a látogatói igénybevételnek. A hagyományos nyitvatartási szezon (áprilistól októberig) pedig jórészt egybeesik a kiállítások karbantartására, felújítására alkalmas időszakokkal. Mindebből az következik, hogy a Skanzen számára a legnagyobb kihívást az jelenti, hogyan tudja egyszerre biztosítani az egyéni és szervezett látogatók számára a kiállítás zavartalan megtekintését, valamint elvégezni az állagmegóvást, a hiba- vagy kárelhárítást szükséges feladatait.

A múzeum Hetedhét Játékév című 2008. évi tematikus eseménysorozata, amely keretében a Skanzen időszaki kiállításokkal és rendezvényekkel kapcsolódott az intézmény a kulturális tárca által meghirdetett Reneszánsz évhez, alkalmat adott arra is, hogy a fent említett problémát hatékonyan kezeljük. Bár a Játékév a múzeum egész területén zajlott - beleértve a szabadtéri kiállításokon kívül a Néprajzi látványtárat és a Skanzen Galériát is – a tematikus év fő helyszínéül választottunk egy tájegységet - Kisalföld -, ahol a játékév apropóján nyitás előtt felújítási munkákat végeztünk (meszelések, faljavítások, műtárgyak tisztítása), megújítottuk a berendezéseket (alternatív enteriőrök a játék témájában). Az évadnyitás után a látogatók érdeklődését kifejezetten erre a területre összpontosítva az attrakciókkal kevésbé „foglalt” területeken (Dél-Dunántúl tájegység, Bakony, Balaton-felvidék tájegység) komoly karbantartást végeztünk.

A zöld területek a szabadtéri múzeumban szerves részei a kiállításnak. Ezek a terek nemcsak a hiteles látvány szempontjából fontosak, de a kerteket, réteket, szántóföldeket a múzeum programjai során is igénybe vesszük, az ismeretátadásba beépítjük. A múzeum két fesztiválja – az augusztusi Termőföldünnep és az októberi Tanyanap – kifejezetten a szántóföldi gazdálkodás és az állattartás témájára épül. E két rendezvény apropóján évről évre jelentős felújítást és fejlesztést hajtunk végre a múzeumi állattartó tanyán és a szántóföldi gazdálkodás területein. A látogatók megtekinthetik, sőt esetenként, szervezett programok keretében részt is vehetnek az aratás, a cséplés, a kendernyűvés vagy a birkanyírás munkájában.

Látogatószám teljesülése (A szöveges értékelésen túl az alábbi adatok):

Tervezett: 178.900 fő

Tény: 199.098 fő

A tény adatokat kérjük az alábbi bontásban (hivatkozás a 281/2007. (X.25.) Korm. R-re)

	Ingyenes				kedvezményes 50%			Fizető fesztivál	Fizető	összesen fő
	Diákcsop. Pedagógussal	Ped. közműv. dolgozó	Kiskorú, fogy.élő, 70 év feletti, egyéb	Hétvégi családi	6-26 éves	62-70	Fesztivál 50%	Teljes árú	Teljes árú	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Állandó kiállítás	21 724	2 743	48 612	2 953	27 945	9 001	8 752	16 716	44 254	182 700
Időszaki kiállítás	2 301	76	3 415	375	3 927	925	0	0	5 379	16 398
Összesen:	24 025	2 819	52 027	3 328	31 872	9 926	8 752	16 716	49 633	199 098

A múzeumot 2008-ban összesen: 67.823 fő diák látogatta meg.

Az idei évben együttműködési szerződést írtunk alá 11 szentendrei oktatási intézménnyel, ezenkívül pedig 24 országos fogyatékkal és hátrányos helyzetűekkel foglalkozó civil szervezettel. A múzeumnak négy egyetem néprajzi tanszékével van együttműködési megállapodása, melynek keretében a múzeum munkatársai résztvesznek a szakmai és a gyakorlati oktatásban, valamint az intézmény gyakorlati lehetőséget biztosít a hallgatóknak. 2008-ban 48 hallgató töltötte két hetes gyakorlatát a múzeumban.

A látogatószám növekedését elősegítő új szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök bevezetése:

Skansen-Amfiteátrum rendezvénysorozat

A múzeum szabadtéri színpadán megrendezésre kerülő szabadtéri rendezvénysorozat június és július hónapban.

Célunk volt, hogy:

- a különböző művészeti ágak (balett, zenés színház, komolyzene, stb.) produkcióinak meghívásával gazdagítsuk a múzeum programkínálatát,
- új látogatói célcsoportot szolgáltassunk meg és ezzel elősegítsük a látogatószám növekedését

Program:

- Június 24. Four for Dance táncshow a Folk Error közreműködésével utána Szentivánéji program
- Július 2. Bogármese - táncjáték két felvonásban - A KFKI kamarabalett és a Madách Musical Tánciskola közös produkciója
- Július 4. Ghymes koncert
- Július 11. Váradi Roma Café koncert
- Július 16. Sardou-Moreau: Szókimondó Asszonyosság - vígjáték két részben
- Július 22. R. Harling: Acélmagnóliák (Nők bura alatt) - romantikus színjáték két részben
- Július 25. Adagio koncert

Látogatottsági adatok:

Előadások száma:	7 db
Fizető látogatók száma:	1.331 fő
Összes látogatószám:	2.311 fő
Átlag látogatószám előadásenként:	330 fő

Megrendelt programok

A 2008. évre kitűzött célunk az volt hogy tovább növeljük a múzeum jelenlétét a rendezvényhelyszínek piacán és emeljük az értékesítésből származó bevételt.

A megrendelt programok 2008-ban már közel 30.000 fő látogatóval növelték a múzeum összes látogatószámát. Rendezvényszervezői tevékenységünk kiemelkedő területe a céges programok szervezése. Az egyedi környezet és a jól variálható programok révén a múzeum a hazai cégek és rendezvényszervező irodák kedvelt céges rendezvény helyszíne. 2008-ban összesen 22 alkalommal szerveztünk cégnapot, csapatépítő programot, partnertalálkozót.

A turizmus területén végbemenő változásokra reagálva az egyéni turisták elérésére helyezzük a hangsúlyt. Napjainkban az alternatív turizmus hódít, a fogyasztó nem fogadja el a számára felkínált csomagot, hanem a saját egyéni igényeit előtérbe helyezve, a legideálisabb programokat maga állítja össze. Ennek az igénynek a kiszolgálása érdekében alakítottuk ki idej turisztikai kínálatunkat.

Promóció

Az alábbiakban áttekintjük a látogatószám és a visszatérő látogatók számának növelését célzó akcióinkat, együttműködéseinket.

AKCIÓ FORMÁJA	KEDVEZMÉNY JELLEGE	KEDVEZMÉNY MÉRTEKE
Skanzen Kártya	Előre váltott kedvezményes belépés, kedvezmény a múzeumi szolgáltatásokból, exkluzív program, kiadvány	felőtt 4.000,-/év diák/nyugdíjas 2.000,-/év családi 10.000,-/év
Praktika sarok	Kedvezmény a belépőjegy vásárlásakor	100%
Minicards	Kedvezményes vásárlási lehetőség a Portékaboltban	10%
Magyar Autóklub Show Your Card, ACC	Kedvezmény a belépőjegy árából	10%
MÁV IC Kártya	Kedvezmény a belépőjegy árából	10%
Vár a Dunakanyar (MT Zrt.)	Kedvezményes áron látogathatták a múzeumot	50%
Ticket Culture utalvány	Belépőjegy vásárlásakor	teljes értékben levásárolható
Üdülési csekk	Belépőjegy vásárlásakor	teljes értékben levásárolható

Kedvezményes jegyvásárlási lehetőségek, készpénzkímélő eszközök

Együttműködési megállapodásaink értelmében a múzeumi belépőjegyből 10% kedvezményt kapnak a **MÁV IC Kártyát** felmutatók, valamint a Magyar Autóklub szervezésében a **Show Your Card!** és az **ACC Klubtagsággal** rendelkezők. Szeptember 1. és november 30. között szerepeltünk a Magyar Turizmus Zrt. **Vár a Dunakanyar** kuponfüzetében is, 50% kedvezményt biztosítva az adott időszakban érkezőknek.

A múzeum jegypénztára **Üdülési Csekket** és **Culture Ticket** utalványt is elfogad. Látogatóink összesen 1.024 (2007-ben 265) alkalommal fizettek Üdülési Csekkel, 243 (2007-ben 4) alkalommal Culture Ticket utalvánnyal.

A látogatók 15%-a él a bankkártyás fizetési lehetőséggel.

Hetedhét Játékév – Dobjon két hatost!

A játékra hangolva a vendégeket, normál nyitva tartási napokon a pénztárnál a belépőjegy megváltása előtt szerencsét próbálhattak a látogatók. Aki két hatost dobott az ingyenesen látogathatta a múzeumot. Nagyon sikeres akció volt a Játékév programjait jól kiegészítő akció.

Praktika sarokszelvények

A Praktika magazinnal évek óta tartó együttműködés keretében az idei évben is havi egy ingyenes belépőjegyet kínáltunk valamennyi Praktika-olvasónak. Május és október között az egyes lapszámokban megjelenő féloldalas hirdetések a rendezvényeket népszerűsítették. A hirdetésről levágható sarokszelvényt 101 érdeklődővel több váltotta be. 2007-ben 231, 2008-ban **332** sarokszelvényt adtak le a pénztárban. Kiugróan magas volt a szelvények száma májusban 100db, és augusztusban 78db.

Kártya

Összevontuk a korábban Skanzen Bérlet és Skanzen Kártya néven bevezetett szolgáltatásokat. Az új Kártya olcsóbb volt, és kevesebb szolgáltatást tartalmazott: Skanzen Bérletre idén **232** látogató tartott igényt; (2007-ben összesen 270 bérlet és kártya fogyott.) ők az egyszeri bérletváltással egész évben korlátlan számban ingyenesen látogathatták a múzeumot. A diákok, nyugdíjasok közül 42 személy, a felnőttek közül 144 személy váltott bérletet. A családi kártyák száma 46.

Minicards

A szállodákban, vendéglátóhelyeken elhelyezett állványokról levehető tájékoztató kártya felmutatója 10% kedvezménnyel vásárolhatott a Portéka boltban. A negyedik éve zajló akció sikere abban mérhető, hányan jönnek el valóban e kártya hatására, és hozzák magukkal azt a kedvezmény reményében. Idén 10 db kártya – szemben a tavalyi 68 db-bal – jutott el a boltba. A célunk az volt, hogy a megújult boltot népszerűsítsük. A csökkenés annak köszönhető, hogy míg a pénztárnál minden vendég megfordul, a boltba látogatók töredéke tér be.

Pünkösdi kupon

A Ciwoo Kft. és a múzeum közös szórólapot osztogatott a Pünkösdi Sokadalom idején. A játékszervényére a múzeum akciós kuponja is rákerült, mely 10% vásárlási kedvezményt kínált a Portékaboltban és mádi pinceétteremben. Elenyésző volt az érdeklődés, a Portékaboltban 7db kupon váltottak be.

A gyűjtemények digitalizálása, internetes hozzáférhetőség teljesülése

A SZNM gyűjteményeinek digitalizálása 2008-ban is folytatódott, de az éves munkatervben kitűzött feladatok sajátosságai és a rendelkezésre álló külső források hiánya miatt nagyságrendje lényegesen kisebb volt, mint a korábbi években. Feladatunk volt 2008 folyamán digitalizált anyagaink biztonsági archiválásához szükséges megfelelő szerverkapacitás kiépítése, valamint az áttérés a MONARI adatbáziskezelő Interneten keresztül is kezelhető verziójára. Műtárgyadatbázisunk naprakész, valamennyi nyilvántartási munka (gyarapodás adatai, leltározás, revízió)

adatbázisban rögzített. Digitális fotóállományunk gazdag anyaga tette lehetővé, hogy állandó kiállítási katalógusunkat jelentősen megújult képanyaggal szerkeszthessük meg.

Műtárgyfotózás 2008-ban: **4200** tárgyról készült digitális fotó. Ezeken túl **2000** tárgyfotó lett átnevezve és javítva, az adatbázisba történő beolvasásra előkészítve.

A pályázati forrásból kialakított távmunkahelyeket a pályázatban vállalt időtartamon túl is fenntartottuk, és ez a múzeum adattári anyagának digitalizálásában, és a Ház és Ember című múzeumi évkönyvünk digitális kiadásának elkészítésében jelentett a korábbi évekhez képest jelentős előrelépést.

Kutatószolgálat

2008-ban 14 külső kutató 20 alkalommal, és 21 belső munkatárs 159 alkalommal használta a múzeum gyűjteményeit kutatási célra. Az intézmény adattáraiban az év során szerteágazó kutatómunka zajlott. Különösen intenzív volt az érdeklődés az általános néprajzi gyűjtések és az épületdokumentációs gyűjtemény iránt. A múzeum fotó- negatív- és diatára több könyv és kiadvány megvalósításában jelentett komoly segítséget a szerzőknek. A kutatók között szakkutatók, egyetemi oktatók és hallgatók, helytörténeti kutatásokat végzők is voltak. A helyszíni kutatószolgálatot kiegészítette a digitális tartalommal ellátott honlap elérhetősége. Kedvezőek a tapasztalataink a népi építkezéssel kapcsolatos e-mailes tanácsadó fórum működéséről.

A digitalizált állomány növekedésének és elérhetőségének mutatói 2007-2008-ban %-ban, magyarázattal:

2007: 886 tárgy	100%
2008: 4200 tárgy	374%

2007 évben 886 tárgyról készült fotó. Ebben az esztendőben nem nyílt új állandó kiállítása a múzeumnak, s a napi működés alapján zajlott a tárgy fotózás és a digitalizálás folytatását – távmunkások bevonásával – a saját szerény bevételeinkből kellett finanszírozni

A 2008-as évben. Az intenzív tájegység előkészítésnek köszönhetően ugrott meg a digitalizált tárgy fotók mennyisége. Az előző években az Interneten megjelent műtárgy állományunk több mint 50 %-a.

2008. október 1-jén nyilvánossá tettük a skanzen új arculati elemeit felhasználó és teljesen új, az eddigtől eltérő struktúrájú hivatalos honlapját, ami a régi címen érhető el. A honlap (www.skanzen.hu) látogatottsága: 350.407 fő

- Komplexitás (várható 2008. évi adatok)
(A szöveges értékelésen túl az alábbi adatok):
Állandó kiállítások száma és látogatói:

új időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal;
kapcsolódás az országos kiállítási programokhoz

Állandó kiállítások

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2006-ban adta át új állandó kiállítási egységét, a Felföldi mezőváros tájegységet. 2008-ban megkezdődött és intenzíven zajlott a következő állandó kiállítás, az Észak-Magyarországi falu (I-V.) tájegység muzeológiai és építészeti megvalósítása.

Az állandó kiállításokhoz kapcsolódva a Kisalföld tájegységben három alternatív berendezést valósítottunk meg a Hetedhét Játékév keretében:

Ásványráró: Életkép az 1960-as évekből

Süttör: Karácsony, 1930

Kondorfa –Mesebolt

Jánossomorja: Fonó

Bogyoszló: Életkép 1977-ből

Und: Kávézó – szék kiállítás

Időszaki kiállítások

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2008-ban a korábbi években megkezdett kiállítási-politikáját folytatva újabb időszakos kiállításokat nyitott meg saját területén, illetve külső helyszíneken.

Időszaki kiállításaink kapcsolódtak a Reneszánszév2008 eseménysorozatba integrált „Hetedhét játékév. A Játék reneszánsza” című tematikus év programjaihoz.

- **Három a kislány! Babaházak** című időszakos kiállítás, SzNM, Sonkádi Csűr (június 15. – október 31.)
- **Hangkeltő eszközök és gyermekhangszerek**, SzNM, Sükösdői istálló
- **Játékraktár és Hetedhét Játék bemutató** a Néprajzi Látványtárban. Válogatás Karlócai Mariann, a Hayden-család, Komlósi Gáborné és mások gyermekjátékaiból
- **Itt Járt Mátyás király.** Alkotónapi kiállítás a beérkezett pályaművekből
- **Magyarok az olimpiai játékokon** című kiállítás a Testnevelési és Sportmúzeum anyagából

- **A Skanzen Galéria** kortárs képzőművészeti kiállításai háromnyelvű katalógussal:
 - Ásztai Csaba festőművész Úton című kiállítása (március 14. – május 15.)
 - Rákossy Anikó festőművész X-Y című kiállítása (május 24. – augusztus 24.)
 - Szuromi Imre festőművész Hajnali munka című kiállítása (augusztus 29. – október 31.)

- A „collection on the move” keretében a „Meg is mosakodjál! Higiénia a 20. századi falun” című időszak kiállítás vándoroltatása:
 Wosinszky Mór Múzeum, Szekszárd (bontás: február)
 Damjanich János Múzeum, Szolnok (május 30. – augusztus 20.)
 Báthory István Múzeum, Nyírbátor (október 3-tól)
- A **Skanzen bölcsője**. Kiállítás és performance a Sziget Fesztiválon (augusztus 12-17.)

A Szabadtéri Néprajzi Múzeumban az ismeretátadás és a kiállítások interpretációja a Kreatív osztály és a Múzeumpedagógiai osztály közös gondolkodásában, majd az egyéni és szervezett látogatókra specializálódó szervezésben valósul meg. Fontos, hogy a költséghatékonyság elsődleges szempontjai értelmében a múzeumi attrakciók kínálatát a közös használhatóság jegyében alakítjuk ki. Oktatási kiállítások bemutatása, az oktatás és a rendezvények egymással összehangoltan zajlanak.

A tavaly megkezdett „élő múzeum” fejlesztést folytatva ebben az évben a napról napra, tervezhetően igénybe vehető interpretáció kínálatát bővítettük. Az egyes napok, különösen pedig a hétvégék önálló tematikus karaktert kaptak. Fontos, hogy az egyéni látogatók számára meghirdetett visszatérő eseményekre a megrendelt programok is ráépültek, és iskolai keretben érkező diákok éppúgy igénybe vehették őket, mint a turisztikai csoportok.

Összességében elmondhatjuk, hogy igyekeztünk hatékonyan és gazdaságosan működni, és szerencsénkre a tavalyi látogatószám csökkenést az iskolás korosztály tekintetében sikerült megállítani, sőt a megrendelt foglalkozások száma emelkedett is 2008-ban. A fesztiválok népszerűségét is sikerült megtartani, nagyrendezvényeinken egyedül az időjárás az a tényező, amely számításainkat felülírhatja, és olykor felül is írja.

Múzeumpedagógia:

	2006	2007	2008	%
Múzeumpedagógiai foglalkozások+diák tárlatvezetések száma (db):	1 049	842	902	+ 7%
Foglalkozáson résztvevők száma (fő):	17 595	15 992	17 900	+12%
Fogadónyilatkozattal érkezők (fő):	5 204	3 732	12 598	+337%
"Érted-értem" - fogyatékos programban résztvevők (fő):	383	263	345	+31%
Húsvéti készülődés látogatószám (fő):	200	300	300	=
Alkotónap látogatószám (fő):	1 444	2 850	4 252	+49%
Szombati Szöszmötölések és Tótágas látogatószáma(50 nap) (fő):	0	30 098	46 915	+56%
Izeg-Mozog tábor résztvevők (4 turnus) (fő):	180	62	113	+82%
Akkreditált továbbképzés résztvevők (fő):				
Tanfolyamok résztvevői (fő):		41	107	+260%
kemenceépítés	0	23	84	
fazekasság	0	18	15	
csipkeverés	0	0	8	

A táblázatokból egyértelműen kitűnik, hogy a 2007. évi diák létszámcsökkenést sikerült megállítani, sőt növekedésre fordítani. 2008-ban a látogatók elérésére, kifejezetten az iskolai csoportok megtartásának érdekében együttműködési megállapodást kötöttünk tíz szentendrei és két vidéki oktatási intézménnyel. A látogatási szezon tágítására korábbi években megkezdett kísérleteink folytatásaként a téli nyitva tartás 2008-ban kifejezetten a szervezett iskolai látogatói körre szabva valósult meg. A Néprajzi Látványtárban és a Skanzen Galériában meghirdetett, a Hetedhét Játékévhez kapcsolódó muzeológiai foglalkozások közel 1000 diákot csaltak a múzeumba a novembertől december első hetéig.

Közönségfogadás

A látogatók rekreációját lehetővé tevő terek fejlesztése kiemelt fontosságú a Skanzenben, hiszen a 60 hektárnyi kiállítási területen a látogatók fizikailag és szellemileg is elfáradnak. A felüdülés, a kikapcsolás, a játék új helyszínei lettek a Hetedhét Játékév keretében a múzeum több pontján létrehozott játszóterek: óriás ördöglakatok, számárhúzó, hordólovagló, látófa, lengő híd, rollerkölcsönző és labdázók. Ezekből a legsikeresebbeket a Játékév lezárulta után is szándékunkban áll megtartani.

A közönségfogadási infrastruktúra területén nagyarányú fejlesztést jelent majd a következő év, amikor átadásra kerül az új bejárati épület (mezőhegyesi vasútállomás rekonstrukciója) és a Skanzen-Vasút. A Skanzen Örökség Program két projekteleme kifejezetten a látogatók kényelmének fokozására, a múzeumi közlekedés megkönnyítésére jön létre.

A közönségfogadási infrastruktúra területén nem történt nagy fejlesztés. Elindult ugyan a Skanzen Örökség Program keretében az új bejárati épület és parkoló, valamint a Skanzenvasút kivitelezése, de ezek hatásai a látogatók által még érzékelhetőek. Bővítettük a kiállítások információs rendszerét, a tanya létesítményeit és az ott élő állatokat bemutató háromnyelvű információs táblák kerültek kihelyezésre. A Hetedhét Játékéve programjait és helyszíneit egy egységes információs rendszerrel jelöltük a múzeum épületein, a kiállítási terekben, és séta útvonalak mentén.

Múzeumi boltok, bérlemények

A múzeum területén található 16 szolgáltató és kereskedelmi egység 40%-át a múzeum üzemelteti vállalkozási tevékenység keretében. Üzleteink: Pékség, Szatócsbolt, Portéka múzeumi bolt, Mádi pinceborozó. Az üzletekben szakképzett személyzet dolgozott a látogatók kiszolgálásán. A múzeum saját üzleteiben magasabb áruminőséget garantál, és szélesebb, a múzeum arculatához jobban illeszkedő áruválasztékot alakított ki. A tevékenység eredményességét a bevételi mutatókon kívül a látogatók pozitív visszajelzései is bizonyítják.

A fenn maradó 10 üzlet az idei év végéig bérlők üzemeltetésében állt.

Múzeumi bolt kínálata:

<i>Könyv:</i>	<i>1.200db címek száma</i>
<i>Katalógus</i>	<i>8db címek száma</i>
<i>CD/DVD</i>	<i>150db címek száma</i>
<i>Poszter</i>	<i>- féle</i>
<i>Képeslap</i>	<i>53 féle</i>

Ajándéktárgy (notesz, ceruza, kulcstartó, gyufa stb.) 470 féle

- **Országos célfeladatok gondozása**

Tájházak a közösségért

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium minisztere a Reneszánsz Év alkalmából pályázatokat írt ki a hazai közgyűjtemények, közöttük a tájházak fejlesztésére. A „Tájházak a közösségért” című program elsődleges célja, hogy a reneszánsz fogalmának megújító szellemiségére építve, a kulturális vidékfejlesztés prioritásaival összhangban, 2008-ban a vidéki örökség értékeinek megújítására teremtsen lehetőséget a tájházak komplex fejlesztési és hasznosítási programjának támogatásával. A pályázat lebonyolítására összességében 110 millió forintos összeget hagyott jóvá az oktatási és kulturális miniszter.

A 2008. március 31-i határidőre a pályázat lebonyolítójához, a Szabadtéri Néprajzi Múzeumba 103 pályázat érkezett. A pályázat előkészítésében és lebonyolításában részt vesz a Magyarországi Tájházak Szövetsége is. A pályázatokat a muzeális intézményi működési engedéllyel rendelkező tájházak fenntartói, működtetői nyújthatták be, négy fő támogatási célra. Az első témakör – „A mi házunk” - a tájházi gyűjteményeknek otthont adó épületek felújítására, infrastruktúrájuk fejlesztésére, a második – „A mi kiállításunk” – a gyűjtemények megújítására, szakszerű kezelésére, kiadványok megjelentetésére, és gyűjtemény digitalizálásra nyújt támogatási lehetőséget. A harmadik és a negyedik terület – „A mi programunk” és „A mi diákjaink” – hagyományörző és kézműves programok kidolgozására és folyamatos fenntartására, a tájházak élővé tételére biztosít anyagi forrást.

A négy támogatási cél

Támogatási cél	Igényelt támogatás	Vállalt önrész	Teljes költség	Elnyert támogatás
I. A mi házunk	40 425 555	19 089 327	59 514 882	29 627 000
II. A mi kiállításunk	57 080 877	6 384 438	63 465 315	37 005 000
III. A mi programunk	32 972 651	6 222 755	39 195 406	21 168 000
IV. A mi diákjaink	12 987 484	1 522 248	14 509 732	7 200 000
Összesen	143 466 567	33 218 768	176 685 335	95 000 000

A döntést követően – a támogatási szerződések megkötése és a finanszírozás megkezdése után megindult a programok végrehajtása. A felújítási – építési munkák megkezdődtek, a kiállítások megújításához szükséges leltározási-, digitalizálási-, műtárgyvédelmi-restaurálási tevékenység felgyorsult, a pályázati támogatásból megvalósuló programok a helyi- és regionális kezdeményezések szerves részei lettek. Megkezdődött az élethosszig tartó tanulás több-generációs programjainak előkészítése és illesztése az iskolai és közművelődési programokhoz.

A „Tájházak a közösségért” pályázat lázba hozta az egész hazai tájház-hálózatot. A négy támogatási cél önvizsgálatra készítette a fenntartókat a „gyenge pontok” megkeresésére, a helyi igények reális felmérésére. Egyik legfontosabb közvetett eredménye volt a pályázat kiírásának a működési engedélyek teljeskörű felülvizsgálata, az egész muzeológiai leltárkészítés előtérbe kerülése és elfogadtatása alapkövetelményként. Hatására aktivizálódtak azok a szakemberek, akik képesek ennek szakszerű elkészítésére, megfelelő dokumentálására. A MONARI adatbázis-kezelő rendszer alkalmazásának elérhető közelségbe kerülése, előnyeinek bemutatása és egy kiteljesedő országos adatbázisként történő fokozatos feltöltésének folyamatos megvalósulása a közgyűjteményi hálózat ezen szektorának egyik, de legjelentősebb fejlődési fázisa.

Összefoglalva megállapítható, hogy a „Tájházak a közösségért” pályázat meghozta a kiírók által remélt eredményt. Elindította a tájházakat a fejlődésnek-fejlesztésnek azon az útján, amely a 21. századi elvárásoknak már jobban megfelelő olyan kisgyűjteményeket eredményez, amely a helyi igények kielégítésén túl integrálja ezeket az intézményeket a kistérségi-, regionális és országos tervekbe, alkalmassá tette őket a jelentős támogatási összegeket allokáló Új Magyarország Vidékfejlesztési Program falufejlesztési- és vidéki örökség megőrzési pályázatokban való sikeres részvételre.

Múzeumok Oktatási és Képzési Központja

„Múzeumok Mindenkinek Program” - Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése, központi módszertani fejlesztés (MMP) 2007-2013.

2008. szeptember 29-én került beadásra a projektjavaslat, melyet az OKM Támogatáskezelő Igazgatósága szeptember 30-i dátummal regisztrált. 2008. november 4-én – ünnepélyesen megkezdtük a projekt megvalósítását. Aláírása reményeink szerint 2009. január lehet.

Munkaterven felüli feladat volt számunka, hogy 2008-ban ki kell dolgoznunk a Szabadtéri Néprajzi Múzeum **felnttképzési intézményi akkreditációját**. Felnttképzésekhez kapcsolódó Európai Uniósi támogatás igénybevételenek egyik feltétele, hogy a támogatott Felnttképzési Akkreditáló Testület (továbbiakban FAT) minősítéssel rendelkezzen.

2008. november 10-én helyszíni szemlén történt az auditálás, amelynek során a Szabadtéri Néprajzi Múzeum felnttképzési tevékenységét a jogszabályi előírásoknak megfelelőnek találták, az intézmény akkreditálására vonatkozó javaslatukat a FAT ülés részére ebben az értelemben terjesztették elő, amelyről december első hetében a pozitív döntés is megszületett.

Kutatási feladataink között elkészült a megyei múzeumok helyzetét 2003-2006 között vizsgálat, a **Megyei múzeumok látogatottsági elemzése 2003-2006**. Elkészült az összefoglaló jelentés, mely a Múzeumi Közleményekben fog megjelenni.

A munka egyik fontos eredménye a számos elemében elavult múzeumi statisztikai rendszer hiányosságainak, a korszerűsítés szükségszerűségének feltárása, amelyet az OKM Statisztikai Osztály vezetője is megerősített.

Az OKM anyagi támogatásával, 2007. november 20.- 2008. november 20. között, szerveztük meg a **Magyar Múzeumok Kérdőív programot**. A megyei intézményrendszer múzeumaiban - mintegy 300 helyszínen – egy komplex látogatói-múzeumi kutatás adatgyűjtése zajlott. Az adatgyűjtést és feldolgozást a MOKK munkatársainak közreműködésével Puczkó László (Xellum) készítette.

2008-ban három (2007-ben kidolgozott) **felnőtt képzésünket akkreditálta** az OKM Múzeumi Akkreditációs Szakbizottsága, és kaptuk meg az alapítási és indítási engedélyt úgy mint a Múzeumi vezetői ismeretek, a Projekt módszer a múzeumpedagógiában és az *Érted?! – Értem!* – Hogyan fogadjuk fogyatékos embertársainkat múzeumainkban.

2008-ban két - *Vezetési ismeretek 120 órás képzés* lebonyolítására került sor, melyen összesen 45 múzeumi vezető képzése történt meg.

A **Múzeumi Műhely** program célja, múzeumi szakemberek részére tapasztalatcsere, szakmai fórum, tréningek, különféle szakmai programok szervezése. Ennek keretében valósult meg 2008-ban 6 helyszínen a MOKK szervezésében a *Megyéről-megyére A látogatóbarát múzeum elméleti megalapozása és gyakorlati megvalósítása*, Puczkó László prezentálásában.

Tevékenységeink között meghatározó helyen szerepel a múzeumi koordinációs hálózat működtetése. A 2007. évi tapasztalatok értékelése nyomán 2008-ban többféle változtatást hajtottunk végre a hálózatban. Mindenek előtt fontosnak tartottuk, hogy eredményesebb legyen a hálózat működése, javuljon a tájékoztatás, a kapcsolatépítés a MOKK és a megyei múzeumok között. Ennek érdekében fontosnak tartottuk, hogy a korábban regionális szinten szerveződő hálózatot megyei szintre bővítsük. A 15 fős koordinátori hálózat az év végére 21 főre gyarapodott. Ezzel elértük, hogy minden megyében önálló koordinátor működik.

2008-ban három év (2007-2009) **Múzeumok Őszi Fesztiválja** szervezésével kapcsolatos feladatok elvégzésére került sor. (2007. évi lezárása, 2008. évi megvalósítása, és a 2009. évi pályázása)

Az ebben az évben harmadik alkalommal megrendezésre kerülő Fesztivál elsődleges céljának idén is a Múzeumok Mindenkinek Programnak az évek során kivívott imázsának erősítését tartotta, így ebben az évben a Nemzeti Kulturális Alap teljes támogatási összegét e cél érdekében a kommunikáció szolgálatába állítottuk.

Az ország összes régiójából mintegy 110 múzeum (2006-ban 45, 2007-ben 75) több mint hatszáz programmal várta a látogatókat és a szakembereket hat héten át szeptember 29. és november 15. között .

A Fesztivál programjait ebben az évben is három fő rendezvény köré szerveztük. A központi nyitó nagyrendezvény szeptember 29-én az immár hatodik alkalommal megrendezett **Múzeumpedagógiai Évnyitó** volt, melynek otthont ebben az évben az Iparművészeti Múzeum adott. Ez alkalommal került sor a **Múzeumpedagógiai Nívódíj** átadására, melyre 22 intézmény 34 pályaművet nyújtott be (ebből vidék 11, budapesti 11, határon túli 1).

2008-ban hat **szakmai programot** terveztünk, melyből egyet (andragógiai konferencia)

2009. évre halasztottunk.

A nagyközönségnek szóló rendezvényeket nyolc témakörbe csoportosítva hirdettük meg. A múzeumi szakma valamennyi területét érintő témák a múzeumi programpaletta sokszínűségét jelzik, mellyel egy szélesebb látogatói kör megszólítására és bevonására törekedtünk. (*Pincétől a padlásig.* 52 múzeum 122 program 23.855 látogató. - *Játszani is engedd ...* 39 múzeum 100 program 4820 látogató. *Művészetek találkozása.* 54 múzeum 107 programot 15.018 látogató. *Álruhában* 15 múzeum 50 program 4483 látogató. *Reneszánsz ember a 21. században.* 18 múzeum 45 program 9425 látogató. *Múzeumi tanösvény.* 26 múzeum 128 program 5756 látogató. „*Múzeumok őszbúcsúztató vígassága.* 2006-ban és 2007-ben a legnagyobb érdeklődés a múzeumok Márton-napi vígasságát kísérte. 12 múzeum 12 program, 24.121 látogató. *Múzeumok délidőben (Múzeumi a'la carte).* 16 múzeum 34 program 3113 látogató.

Kommunikációs tevékenységünk öt területet ölel fel, úgy mint 1. MOKK általános kommunikáció, 2.MMP – EU támogatás – kommunikációja, 3. Oktatás és képzés kommunikációja, 4. Koordinátori tevékenység kommunikációja, 5. Múzeumok Őszi Fesztiválja – kommunikációja.

Kiadványaink között elkészült a „*Múzeumi vezetési ismeretek*” című 173 oldal terjedelmű jegyzet, amelyben a képzés keretében oktatók szerkesztett előadásai olvashatók. A jegyzet 150 példányban jelent meg. Megjelent a Múzeumok Mindenkinek Program kiadványsorozat VIII. füzet, „*Múzeumpedagógiai Évnyitó 2007: Előadások és műhelygyakorlatok*” címmel.

A Múzeumok Őszi Fesztiválja – programfüzet 50 ezer példányban jelent meg, s jutott el a múzeumokhoz és a nagyközönséghez.

Folyamatban van a Skanzen új arculatát megjelenítő új honlaphoz illeszkedően a MOKK **internetes megjelenítésének kidolgozása**, elkészült a szerkezet vázlata. Jelenleg a MOKK-ról a legtöbb információ a muzeumokmindenkinek.hu oldalakon található, de egyrészt nem jól áttekinthető, másrészt nem teljes. A SZNM új honlapján az alapinformációk és az intézményi akkreditációhoz szükséges adatokon jelennek meg, illetve kapcsolódási lehetőség a muzeumokmindenkinek.hu lapokhoz. Kialakítottunk egy informatív struktúrát, amely reprezentálja a MOKK tevékenységét, azonban az EU-s projekt számos feladatot tartalmaz az internetes kommunikáció, disszemináció, e-learning megteremtésének vonatkozásában is. A honlap kialakításánál ugyancsak figyelembe kell venni az SZNM felnőttképzési akkreditációval kapcsolatos előírásokat. (képzések, szolgáltatások kötelező nyilvánosságra hozása, minőségcélok, stb.)

Hét pályázatot gondoztunk az év folyamán. Ebből egy NKA pályázat adott lehetőséget a Megyeről-megyére tréning megszervezésére és az első Vezetési ismeretek képzésre, a többi pályázat a Múzeumok Őszi Fesztiválja megvalósítása volt.

Szellemi Kulturális Örökségvédelmi Iroda

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium minisztere a Szabadtéri Néprajzi Múzeumba helyezte a szellemi kulturális örökség dokumentálásával foglalkozó –nemzetközi egyezményre épülő- irodát. Megkezdődött a koncepció, és a program kidolgozása, összeállítása.

Munkatervben nem szereplő többletfeladatok teljesítése

Skanzen Örökség Program (SÖP) 2007-2010

Az OKM és a Budapest - Közép-Magyarországi régió közös támogatásával megvalósuló programja, KMOP 3.1.3. Turisztikai fejlesztés pályázat

Támogatási összeg: 2 milliárd Ft, 220 millió forint önrész

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum olyan közgyűjtemény kíván lenni, amely - alapkonceptiójához híven, de a ma tudományos és társadalmi kihívásaira válaszolva - jelentős **kulturális értékeket közvetít széles körben, közérthető módon**, a hazai és a nemzetközi közönség számára egyaránt.

A projekt átfogó célja az „Élő Múzeum” fejlesztése a kultúrafogyasztó turisták számának növelése érdekében, a gazdasági, társadalmi, környezeti fenntarthatóság biztosításával.

A projekt kiemelt céljai a következők:

1. Hozzájárulás Észak-Magyarország és az Alföld kulturális örökségvédelméhez
2. Belső közlekedés megoldása a hozzáférés és turisztikai vonzerő növelése érdekében
3. Oktatási, muzeológiai szolgáltató infrastruktúra fejlesztése
4. Nyilvánosság számára a Skanzen kulturális, turisztikai, oktatási vonzerejének ismertté tétele
5. Horizontális elvek érvényesítése
6. Kultúrafogyasztó turisták számának növelése a Dunakanyarban, Pest megyében, a Közép-magyarországi Régióban

A SÖP lehetővé teszi a Szabadtéri Néprajzi Múzeum számára a tudományos terv szerinti telepítési koncepció folytatását, a bemutatott tárgyi gyűjtemény növelését és földrajzi körének szélesítését (**Észak-magyarországi falu tájegység**), megoldja a belső közlekedés problémáját (**Skanzen Vasút**), hozzájárul a programok és múzeumi szolgáltatások kibővítéséhez (**Bejárati épület, Nyitott Muzeológiai Műhely**). A SÖP keretein belül megvalósítandó projektelemek egyedülálló attrakcióként hozzájárulnak a SZNM versenyképességének javításához a turisztikai piacon. A SÖP projekt

illeszkedik a térségi turisztikai fejlesztési koncepcióba, elősegíti a Dunakanyar régió idegenforgalmi helyzetének erősödését.

2008-ben a SÖP projekt előkészítése zajlott, amelynek elvégzett feladatait az alábbiakban felsoroljuk.

- A támogatási szerződés megkötésére 2008, április 4-én került sor.
- A SÖP projekt építési, eszközbeszerzési és szolgáltatás igénybevételi tevékenységeire az ütemterveknek megfelelő közbeszerzési eljárások sikeresen lezárultak.
- A Projektelemelek megvalósítására vonatkozó vállalkozói szerződéseket megkötöttük.
- Az építési munkák valamennyi projektelem esetében megkezdődtek. A bejárati épület szerkezetkész, az Észak-magyarországi falu tájegység építményei – köztük a NYMM-nak helyet adó magtár - állnak, a tárgygyűjtések lassan befejeződnek, a restaurálás nagy ütemben zajlik, úgy mint a kiállítások látványtervezése. A Skanzen-Vasút nyomvonalát és a pályát jelenleg építik, a Motorvonat pedig beszerzésre került, felújított állapotban várja, hogy üzembe helyezzük.
- A projekt disszeminációja és kommunikációja keretében két kiemelkedő eseményt említünk meg: országos reprezentatív közvélemény kutatást végeztünk a GFK közreműködésével, ennek eredményeiről pedig sajtótájékoztatót tartottunk. A helyi nyilvánosság tájékoztatására pedig több alkalommal szerveztünk lakossági fórumot.
- Meghatározott ütemben zajlanak a pénzügyi és szakmai beszámolások és kifizetések.
- A projektről rendszeres – kéthetenkénti – tájékoztatást küldünk az OKM részére.

Fejlődési mutatók

- gyűjteménygyarapodás és nyilvántartás dinamikáját jelző mutatók 2007-2008
- állományvédelem változásmutatói 2007-2008
- tudományos publikációk számának változása

**Gyűjteménygyarapodás és nyilvántartás, állományvédelem dinamikáját jelző mutatók
2007-2008**

	2007	2008 jelenlegi adat	Várható változás (%)	Szöveges magyarázat
		2008 várható adat		
A műtárgyállomány gyarapodása	2491 darab	4594db	89%	2008-ban elsősorban az I-V. tájegység, és az erdélyi épületegyüttes kapcsán kiemelkedő gyűjteménygyarapítás történt.
		4700 db		
Leltározás	2680 db	4358 db	68%	A rendkívül intenzív gyarapodáshoz kötődik a leltározás kiemelkedő növekedése.
		4500 db		
Revízió	1642 db	394 db	-70%	2007-ben kiemelt feladat volt a revízió ennek volt köszönhető a kiugró teljesítmény, 2008-ban a gyarapítás és leltározás került előtérbe a tájegységépítési feladat miatt.
		500 db		
A könyvtári állomány gyarapodása	663 db	330 db	-46%	Tervszerinti gyarapítás zajlott szeptemberig, mikor költségvetési okok miatt leállt a vásárlás és elhalasztottuk a külföldi cseréket is. Ez magyarázza a tavalyi évhez mért csökkenést.
		350 db		

Az adattári gyarapodás	218 tétel általános néprajzi anyag	766 tétel	258%	A 2008. évben kiemelt munkatervi feladatként működött az adattár rendező program. Intenzív feldolgozó teljesítmény magyarázza a kiugróan magas adattári adatokat. A program nem tartalmazta a fotótári anyagokat, így azokban
		780 tétel		
	126 tétel épületdokumentációs anyag	466 tétel	273%	
		470 tétel		
	443 tétel történeti anyag	607 tétel	38%	
610 tétel				
51 CD-DVD	19 db	-51%		

	fotóanyag	25 db		kisebb gyarapodás volt fenntartható.
	1299 db fotónegatív	897 db	-23%	
		1000 db		
	0 db dia	1114 db	1200%	
		1200 db		
Digitális fotózás	820 db műtárgy	8400	949%	A tájegységépítéshez kötődő intenzív gyarapítás és a berendezésekhez kiválasztott tárgyak nagy mennyisége miatt kiemelkedően magas a fotók száma.
		8600		
Publikációk száma	84	60	-29%	A kiállítás építési, és a középtávú kutatási programok miatt 2008-ban az alapkutatásokra helyzetük a hangsúlyt.
Előadások száma	87	78	-10%	
A terepen töltött gyűjtőnapok száma	292	342	119%	A korábbi évhez hasonlóan magas terepmunkanap számot a tájegység építéssel kapcsolatos tevékenység és az erdélyi, illetve a 20. századi kutatásokhoz kapcsolódó adatok eredményezték.
		350		
Konferencianapok száma	120	120	108%	Munkatársaink az idei évben is több hazai és nemzetközi tanácskozás résztvevői, és előadói voltak.
		130		
Állományvédelem	Restaurálás: 1240 db Konzerválás: 3540 db Tisztítás: 2430 db Összesen: 7210 db műtárgy	Tisztítás: 3613 db, konzerválás: 4363 db, restaurálás: 2380 db. összesen: 10356 db műtárgy	43%	2008-ban a tájegységépítéshez kapcsolódó kiemelten fontos feladatként emelkedett a műtárgyvédelemben részesített tárgyak száma.
	150 db rekonstrukció	10 darab	-93%	
Kutatószolgálat fő/alkalom	Külső: 23/29 alkalom	14/20	-35%	A helyszíni kutatószolgálat külsős igénybe vételének érzékelhető változását az Internetes elérhetőség indokolja.
	Belső: 17/166 alkalom	21/159	-2%	

- látogatószám és összetételének változása 2007 (tény) – 2008 (várható), %-ban, magyarázat

- *jegybevétel változása 2007 (tény) – 2008 (várható), %-ban, magyarázat*

Látogatószám és összetétel 2007-2008.

	2008	2007	%
Felnőtt	50 547	54 936	-8%
Diák	31 872	51 818	-38%
Nyugdíjas	9 926	10 794	-7%
Amfiteátrum	2 311	1 225	88%
Megrendelt	19 941	27 276	-27%
Sétáló	0	3 348	
Galéria	2 302	2 178	5%
Ingyenes	82 199	53 327	54%
Összesen:	199 098	204 902	-3%

A 2007. és 2008. év közötti 3%-os látogatószám csökkenés nem számottevő. (Összes látogató 2007-ben: 204. 902) A látogatói összetétel átstrukturálódása azonban szembeötlő.

Az év elején érvénybe lépett **OKM a muzeális intézmények látogatóit megillető kedvezményekről szóló 194/2000. (XI. 24.) Kormányrendelet** hatására a fizető diák látogatók száma 38%-kal csökkent. Ezzel együtt jelentősen megnövekedett (+28.872 fő) az ingyenesen belépők aránya, ezt a csoportot erősítik az előre bejelentkező és így belépődíjat nem fizető diákcsoportok.

A 26 év alatti személyek, továbbá a 18 év alatti személyeket kísérő, legfeljebb két közeli hozzátartozó számára biztosított havonkénti egy ingyenes nap (minden hónap harmadik vasárnapja) hatása nem volt jelentős. A közönség túlnyomó többségében nem is ismerte a kedvezményes múzeumlátogatás lehetőségét.

A Magyar Köztársaság nemzeti ünnepeire (március 15., augusztus 20., október 23.) vonatkozó ingyenesség három nyitva tartási napot érintett, ezek összesített látogatószáma 2.114 fő.

- múzeumpedagógiai foglalkozások és egyéb közművelődési rendezvények számának, résztvevőinek változása %, magyarázat

	2006	2007	2008	%
Múzeumpedagógiai foglalkozások+diák tárlatvezetések száma (db):	1 049	842	902	+ 7%
Foglalkozáson résztvevők száma (fő):	17 595	15 992	17 900	+12%
Fogadónyilatkozattal érkezők (fő):	5 204	3 732	12 598	+337%
"Érted-értem" - fogyatékos programban résztvevők (fő):	383	263	345	+31%
Húsvéti készülődés látogatószám (fő):	200	300	300	=
Alkotónap látogatószám (fő):	1 444	2 850	4 252	+49%
Szombati Szöszmötölések és Tótágas látogatószáma (50 nap) (fő):	0	30 098	46 915	+56%
Izeg-Mozog tábor résztvevők (4 turnus) (fő):	180	62	113	+82%
Akkreditált továbbképzés résztvevők (fő):				
Tanfolyamok résztvevői (fő):		41	107	+260%
kemenceépítés	0	23	84	
fazekasság	0	18	15	
csipkeverés	0	0	8	

A táblázatokból egyértelműen kitűnik, hogy a 2007. évi diák létszámcsökkenést sikerült megállítani, sőt növekedésre fordítani. 2008-ban a látogatók elérésére, kifejezetten az iskolai csoportok megtartásának érdekében együttműködési megállapodást kötöttünk tíz szentendrei és két vidéki oktatási intézménnyel. A látogatási szezon tágítására korábbi években megkezdett kísérleteink folytatásaként a téli nyitva tartás 2008-ban kifejezetten a szervezett iskolai látogatói körre szabva valósult meg. A Néprajzi Látványtárban és a Skanzen Galériában meghirdetett, a Hetedhét Játékévhez kapcsolódó muzeológiai foglalkozások közel 1000 diákot csaltak a múzeumba a novembertől december első hetéig.

1.3. Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, egyszerűsítési, takarékosági intézkedések, azok okai (jogszabályváltozás, stb.) és a gazdálkodásra, feladatellátásra gyakorolt hatásuk, az intézményhálózat és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések.

Emberi erőforrás

Bármilyen szervezeti működést, erőforrást is teszünk vizsgálat tárgyává, nem találunk olyat, amelyből hiányozna az emberi tevékenység. Ebből a tényből következően a szervezetek anyagi kondícióján túl, tehát a tőke- és tárgyi eszköz szükségletein kívül kiemelkedően fontos termelési tényező az emberi erőforrás, vagy másképpen a humán tőke.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeumnak a 2008. évben, nagyszámú létszámcsökkentéssel nem kellett szembesülnie, a tervezett és betöltött állományi létszáma 137 fő.

Az emberi erőforrások kihasználása intézményünkénél a hatékonyság növelését célozta, aminek nyomán olykor egy munkatárs több munkakört lát el, például a gyűjteménykezelő munkaidejében a gyűjteményi feladatok mellett a teherautó vezetését is ellátta.

A szakmai tudományos erőforrások hatékonyabb kihasználása a tervszerű működéssel volt javítható. Az elkészült raktározási és a restaurálási koncepciók már a munkaterv összeállítását is befolyásolták, s az éves működés ütemezését is javították. Hasonlóan segítette az erőforrások felhasználását az év során aktualizált, a műtárgyakra kidolgozott gyűjteményfejlesztési stratégia is. A gyűjteményfejlesztéssel kapcsolatos szakmai munkát a Tárgyvásárlási Bizottság működése tette tervezhetőbbé és hatékonyabbá. A Bizottság működési rendjét 2007-ben dolgozta ki az intézmény. A Tudományos Tanácsok rendszeres működése elősegítette a Szabadtéri Néprajzi Múzeum középtávú tematikus éveinek programszerű kidolgozását. A tematikus évek előkészítése is igényelte az erőforrások felmérését és hatékony alkalmazását.

Gazdálkodást befolyásoló tényezők:

- A gazdálkodásunkat jelentősen befolyásolta az ÁFA törvény változása, valamint annak 2008. január 1-i hatályba lépése. A törvény módosítása megváltoztatta a számlák kiállításainak szabályait, továbbá a törvény által kötelezően ingyenesnek előírt szolgáltatást adóköteles bevétellé tette.
- A Múzeum személyzeti politikáját jelentősen befolyásolja a 2007. évi C. törvény, valamint annak végrehajtási rendelete, a 241/2007. számú kormányrendelet, amely megnehezíti a közalkalmazotti jogviszony létesítését, s bizonyos besorolási szinteken jelentősen meghosszabbítja az új alkalmazottak felvételéhez szükséges eljárás rendjét.
- Az év közepére az Állami Vagyonkezelő ZRT előkészítette az új vagyonkezelői szerződést, amelyet Intézményünk nem írt alá, mivel az államháztartást működését meghatározó jogszabályokat sértette volna.
- A múzeumi látogatás bevételi rendszerét jelentősen befolyásolta, az új jogszabály, amely részben a múzeumunk bevételszerzési tevékenységét csökkentette.

Központi beruházás

A 2008. évben a központi beruházásoknál minimális pénzeszközök keretnyitása történt meg, amelyek az alábbi tételből tevődik össze:

- A Szabadtéri Néprajzi Múzeum, a 2008. év közepén 5.4 millió forint támogatást kapott a központi beruházás terhére, a támogatás a Skanzen Örökségi Programhoz kapcsolódó földcsere ügylet fizetési kötelezettségeként jelentkezett, amelyet 100 %-ban teljesítettünk.

Kiemelt célfeladatokra kapott pótelőirányzatok:

Tájházak a közösségért című pályázat lebonyolításáért kapott támogatás

A program célja, hogy a reneszánsz fogalmának megújító szellemiségére építve, a kulturális vidékfejlesztés prioritásaival összhangban, 2008-ban a vidéki örökség értékeinek megújítására teremtsen lehetőséget a tájházak komplex fejlesztési és hasznosítási programjának támogatásával.

Támogatási célok:

1. "A MI HÁZUNK"

A tájházak, illetve a hozzájuk kapcsolódó népi építészeti objektumok állagvédelmét, hagyományos építészeti képük helyreállítását célzó beruházás és fejlesztés, valamint a tájházak multifunkcionális hasznosítását, a közönségfogadás fizikai feltételeinek megteremtését célzó fejlesztés.

2. "A MI KIÁLLÍTÁSUNK"

A tájházakban őrzött kulturális javak bemutatását, széleskörű hozzáférhető tételét biztosító szakmai fejlesztés (pl. állandó kiállítás megújítása, restaurálás, többnyelvű feliratok készítése). A tájházakban őrzött műtárgy- és dokumentum gyűjtemények digitalizálása - az e-Skanzen program keretén belül az e-Tájház hálózat kialakítása.

3. "A MI PROGRAMUNK"

Hosszú távon fenntartható, a helyi kulturális és tárgyi örökséghez kapcsolódó, a helyi és régiós turisztikai programkínálatához illeszkedő hagyományőrző közösségi programok kidolgozása és megvalósítása.

4. "A MI DIÁKJAINK"

A tájház, mint oktatási színtér megteremtése - az élethosszig tartó tanulás színterének kialakítása, különböző korcsoportok számára oktató csomagok kidolgozása, alkalmazása.

Eredményesség

A 2007-ben lezajlott szervezeti változást a korábbi 16 fős múzeumvezetés 8 fős operatív managementre történő megváltoztatása jelentette, mely eredményezte a főigazgató – főigazgató helyettes – gazdasági igazgató – üzemeltetési igazgató, - tudományos igazgató – kommunikációs és marketing igazgató – tudományos titkár – főépítész nyolcas struktúra kialakítását. A 2008. év a működés során igazolta ezt a szervezeti átalakítást. Sajnos az SZMSZ elfogadásának késlekedése nem tette lehetővé a teljes szervezeti átalakulást: pl. az igazgatók csak mb-ként működhetnek, s nem tudtuk bevezetni a múzeum jellegének jobban megfelelő folyamatos munkarendet sem. A humán erőforrások tekintetében tehát feladatkoncentrációt és racionalizálást hajtottunk végre anélkül, hogy az egyes szakmai területek eredményessége csökkent volna. Az SZMSZ jóváhagyás december utolsó napjaiban történt.

A múzeum működésének eredményességét jelzi, hogy a Skanzen Örökség Program az előzetes terveknek, és a szerződésben foglaltaknak megfelelően zajlik, a különböző projektelemek teljesítése ütemezett, folyamatos.

A múzeum a 2008-as munkatervében megfogalmazott, a Reneszánszéve 2008 programsorozathoz kapcsolódó tematikus rendezvényeit teljesítette, ennek média visszhangja, látogatottsága is felülmúlta elképzeléseinket.

2. Az előirányzatok alakulása

	2008. évi eredeti előirányzat	2008. évi módosított előirányzat	2008. évi teljesítés
Kiadások összesen	490 080	1 783 786	1 544 934
Működési kiadások összesen	481 100	890 844	869 752
személyi juttatás	237 500	327 216	319 901
dologi kiadás	167 700	410 484	402 927
munkaadói jár	75 900	102 188	101 064
Tám. Ért. Műk kiadás		50 956	45 860
Felhalmozási kiadások összesen	9 700	889 742	671 982
intézményi beruházás	9 700	707 672	596 468
központi beruházás		32 679	32 679
felújítás		10 219	3 195
Egyéb intézményi felhalmozás		44 044	39 640
Felh. C. pénz. Átad.		95 128	
Tényleges maradvány 2008			
Bevételek összesen	490 800	1 783 786	1 781 229
Támogatás	390 800	868 544	868 544
Működési bevétel	100 000	300 541	297 938
Átvett pénzeszközök		31 871	31 871
Egyéb bevétel			
Pénzmaradvány igénybevétele		16 248	16 248
Felhalmozási bevétel		566 582	566 628
Létszám	137	137	137

Az előirányzat változása a 2008. évben

Az előirányzat változásokat az I. sz. melléklet tartalmazza.

2.1.2 Az egy főre jutó átlagkereset

A Szabadtéri Néprajzi Múzeumban az 1 főre jutó átlagkereset bruttó 163.571 forint, ami jóval a „paci”érek alatt mozog.

2.1.3 pont értelmében megállapíthatjuk, hogy a Szabadtéri Néprajzi Múzeumnak semmi féle befizetési kötelezettsége nem marad a fenntartóval szemben.

2.1.4 Felhalmozási kiadások előirányzatának változásai

A 2008. évben a központi beruházás keretein belül megvalósult beruházás:

A Kormány jóváhagyó döntése alapján a Szabadtéri Néprajzi Múzeum a 2007. évben, a Nemzeti Fejlesztési Terv keretein belül két milliárd forintos támogatásra lett jogosult a Skanzen Örökség Program megvalósítására. A tervek és az eljárási illetékek kifizetésére, a felügyeleti szervünk – Oktatási és Kulturális Minisztérium - ez év végére az örökségvédelmi fejlesztések beruházására elkülönített költségkeretből 27 millió forintot biztosított intézményünknek, aminek a felhasználása az második negyedévben, 99%-ban felhasználásra került.

A központi beruházási keretből további 5,4 millió forintot kaptunk a földcsere terhére.

Szöveges indoklás az EU-s projektekkel kapcsolatba

A SÖP projekt építési, eszközbeszerzési és szolgáltatás igénybevételi tevékenységeire a megfelelő közbeszerzési eljárások sikeresen lezárultak:

- Észak-magyarországi falu tájegység beruházás
- Motorvonat beszerzés
- Bejárati épület műszaki ellenőr.
- ÉM falu tájegység műszaki ellenőr.
- Bejárati épület beruházás: Alföldi mezőváros vasút-állomás.
- Skanzenvasút műszaki ellenőr.
- Nyilvánosság biztosítása, disszemináció.

Skanzenvasút pályaépítés beruházás

Pro Regio helyszíni ellenőrzést tartott 2008.09.16-án.

A papír alapú kifizetési kérelem és projekt előrehaladási jelentések készítése mellett kötelező az EMIR rendszerben is rögzíteni az adatokat. E dupla adminisztrációs teher mértéke és minősége csak a támogatási szerződéskötés után vált ismertté a projektgazda számára. A papír alapú és elektronikus beszámolási és elszámolási dokumentumok tartalma eltér, számos paraméterezési, számítási, adatbeviteli, mentési, jóváhagyási hiba jellemzi az EMIR projektgazda által feltöltendő felületét, melyet a projektgazda nem tud kezelni. Az elszámolási tevékenység keretében új szabályokat, követelményeket ír el a Pro Regio a projektgazda számára, melyek a támogatási szerződéskötéskor nem álltak rendelkezésre. Az elszámolási, beszámolási adminisztráció az NFÜ törekvései ellenére nem egyszerűsödött, hanem bővült, a projektgazda számára a támogatási szerződéskötéskor ismertettekhez képest esetlegessé vált. Világossá vált az is, hogy a projektmegvalósítás negyedéves

szakaszai után lehetetlen 10-15 napon belül beszámolási vagy elszámolási dokumentációt összeállítani, mert a bekért bér+járulék bizonylatok, független műszaki ellenőri jelentések, jóváhagyások után lehetséges építési kivitelezői számlázások, tevékenység készre jelentések, készültségi fok meghatározások, stb. nem állnak ilyen gyorsan rendelkezésre. Az adminisztrációnak még ezt kell követnie. Emiatt a következő jelentéstételi időszakban módosításokat kezdeményezünk a beszámolási, elszámolási tevékenységekkel kapcsolatban.

3. Egyéb

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum vagyongazdálkodását befolyásoló tényezők nem jelentkeztek. Jelentős változást az hozta, hogy a régi bejárati épületet lebontottuk. Az MNV ZRT vel nem írtuk alá a szerződést, valamint a továbbiakban a múzeum területén működő bevételszerző tevékenységeket minden esetben a Múzeum végzi.

3.2 Vállalkozási tevékenység bemutatása

Részletesen a fentebbi bekezdésekben jelenik meg a vállalkozási tevékenység bemutatása, az alábbiakban a számadatokkal történő alábontását mutatjuk be.

Vállalkozási tevékenység eredménye:

Rendszeres személyi juttatások:	8.869-eft
Munkaadókat terh. járulékok:	2.909-eft
Dologi kiadások:	24.497eft
Tárgyi eszköz:	920 eft
Egyéb folyó kiadások:	184-eft
Kiadások összesen:	37.379-eft
Bevételek összesen:	38.366-eft
Eredmény:	987-eft

A vállalkozási tevékenység eredménye alaptevékenységbe került visszaforgatásra.

3.3 Kiszervezés nem jelentkezett a 2008. évben.

3.5 Dolgozók lakáshitele

Böbe

3.6 EU-s projekt bemutatás

A projekt lebonyolítása nem tartozik a könnyű feladatok közé, ezért most könyvvizsgálónk jelentéséből másoltunk ki egy részt:

A Kedvezményezett megbízásából elvégeztem a fent hivatkozott Támogatási szerződés könyvvizsgálatát abból a célból, hogy tanúsítsam, a projekt könyvelése a számviteli jogszabályoknak megfelel. Megerősítem, hogy elismert, törvényes könyvvizsgálatra jogosult könyvvizsgáló vagyok. A könyvvizsgálatot a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a szerződés előírásai szerint végeztem.

Észrevételeimet e jelentés elválaszthatatlan részét képező mellékletekben foglaltam össze.

Ezennel igazolom, hogy a tevékenység könyvelése (bevételek és kiadások) pontos, megbízható és megfelelő dokumentumokkal alátámasztott, valamint, hogy a projekt keretében elszámolható kiadások **1 031 937 660 Ft** összegben (ebből **928 743 890 Ft** támogatás és **103 193 770 Ft** önrész) a szerződés kikötéseinek megfelelően merültek fel.

A projekt keretében valósult meg a Szabadtéri Néprajzi Múzeum (2001 Szentendre, Sztaravodai út, 6895 hrsz.) Turisztikai Vonzerő - és Termékfejlesztés előmozdítása a Skanzen Örökség Program (SÖP) keretében.

A kedvezményezettek támogatási előleget nem igényeltek. A támogatás folyósítása a kedvezményezettek által megelőlegezett kifizetések, illetve a projekt során felmerülő kötelezettségek 10 %-ának (saját erő) kifizetése után, köztes kifizetések útján valósult meg. A könyvvizsgálat időpontjáig a támogatás folyósítása megtörtént

A bizonylatok szabályszerűségi vizsgálata során a számlák befogadását és elszámolását jogszerűnek, a befogadott dokumentációt szabályszerűnek minősítem.

A projekt terhére 1-7 Pej alapján elszámolt 1 031 937 660 Ft (ebből személyi jellegű: 19 323 486 Ft) értékben befogadott számláit a 3. számú mellékletben soroltam fel.

A befogadott 92 db számla és 7 db elszámolás támogatás és önerő közötti megoszlását a 4. számú melléklet tartalmazza. Az önrész kifizetését a bankszámla kivonatok, illetve a pénztárbizonylatok vizsgálatával ellenőriztem és rendben lévőnek találtam. Az önrész teljesítésének vizsgálata során megállapítottam, hogy a kifizetéseknél az önrész és a támogatás arányos felhasználásáról gondoskodtak.

Szerződő felenként ellenőriztem a számlázott és a költségvetésben szereplő összegeket; eltérést nem tapasztaltam.

Megállapítottam, hogy a projekt részteljesítése a költségvetési előirányzat szerint valósult meg.

A pénzügyi lebonyolítás ellenőrzése során megállapítottam, hogy csak azok a költségek, illetve számlák szerepelnek az elszámolásban, amelyek a pályázati dokumentációnak megfelelnek és a valóságban is felmerültek, a teljesítés igazolása szerint.

A projekt időarányos megvalósítása a szerződésben vállalt határidőig – 2008. 12. 31-ig – megtörtént, a projekt megvalósításával kapcsolatos számlákat benyújtották és a pénzügyileg rendeződött.

Összességében a projekt számviteli elszámolásai rendben lévőek, a pénzügyi bonyolítás szabályszerű és a projekt költségvetési előirányzatainak megfelelő, illetve a kereteken belüli, ezért a projekt időközi elszámolását és időközi jelentését hitelesítő záradékkal láttam el.

5 Egyéb információ

A Kormány jóváhagyó döntése alapján a Szabadtéri Néprajzi Múzeum a 2007. évben, a Nemzeti Fejlesztési Terv keretein belül 2,2 milliárd forintos támogatásra lett jogosult a Skanzen Örökség Program megvalósítására. A program pénzügyi forrása két részre osztható, az egyik a 10%-os önrész, a másik pedig a 90%-os támogatás.

Az önrész 10%-át az ÖTM-en keresztül az OKM biztosította, míg a fennmaradó rész a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségnél – továbbiakban NFÜ - van elkülönítve. Az önerő teljes egészében a Szabadtéri Néprajzi Múzeum elkülönített bankszámlájára került.

A közbeszerzési eljárások után a Szabadtéri Néprajzi Múzeum megkötötte a szerződést a vállalkozókkal, ezután 2008 áprilisát követően a projektek elindultak. A kifizetések a teljesítést követően úgy történtek, hogy amint mi kifizettük a 10%-át a vállalkozóknak, ezt követően az elszámolást beküldtük a közvetítő szervezetnek a Pro régióknak – aki pénzügyileg, és műszakilag felügyeli a kifizetéseket – aki az alaki és tartalmi megfeleltetés után utalásra továbbküldte az anyagot a NFÜ-nek. A könyvvezetésünkben a 10%-os kifizetés megjelenik a kiadási oldalon, viszont a 90%-a nem.

Az elszámolás, és a könyvvezetés során jelentős problémákkal kerültünk szembe, amire a megfelelő választ nem kaptuk. A számviteli fegyelem, és a bruttó elszámolás elve, valamint a valódiság elve alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az általunk ki nem fizetett 90%-ot szerepeltetjük a beszámolóinkban. Az 1992. évi XXXVIII. törvény - az államháztartásról – 13 §-a következőket írja elő:

A költségvetési év során az államháztartás alrendszereiben a költségvetési bevételeket és a költségvetési kiadásokat, a finanszírozási célú pénzügyi műveleteket, valamint az aktív és a passzív pénzügyi elszámolásokat pénzforgalmi szemléletben - a pénzforgalom nélküli és a pénzforgalmi tételek megkülönböztetésével, de azok egyenértékű kezelésével - részletesen, teljes összegükben - az adó, illeték és más bevételek esetében a törvény által biztosított kedvezményekkel és visszatérítésekkel együtt - kell számba venni.

A projekt kiadásait könyvvizsgálóval auditáltattuk, aki a könyvvitelünk során alkalmazott módszert megfelelőnek tartotta. Ezáltal a kincstári adatokhoz képest az eltérésünk 565.870-e.ft, amelyet a könyveinkben szerepeltettünk, de a kincstári nyilvántartásban nem jelenik, meg.

Tusán Róbert
gazdasági igazgató